

HODNOCENÍ MAGISTERSKÉ PRÁCE

FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ UK

ŘÍZENÍ A SUPERVIZE V SOCIÁLNÍCH A ZDRAVOTNÍČYCH ORGANIZACÍCH

Jméno autora/ky práce	Bc. Barbora Nejedlá
Název práce	Metoda sledování společenského dopadu jako prostředek ke zvýšení důvěryhodnosti neziskových organizací
Autor posudku- jméno	Mgr. Barbora Komberec Novosadová
Vedoucí práce /oponent	Mgr. Petr Vrzáček / Mgr. Barbora Komberec Novosadová
Rok obhajoby	2021
Specializace	

1. Hodnocení volby tématu práce (relevance k oboru, originalita)	a) výborně b) velmi dobře c) dobře d) nevyhovující
Odůvodnění:	Autorka zvolila téma, které se v několika posledních letech stává klíčovým ve světě občanského sektoru, fungování organizací občanského sektoru i filantropii – sledování dopadu. Sledování dopadu je v mnoha případech spojováno zejména s efektivitou. V menší míře, avšak s povděkem a se vzrůstající frekvencí se téma dostává do konotací s pojmy jako je organizační učení, práce s chybou atd. Autorka zvolila pro načrtnutí vztahu v této práci téma důvěryhodnosti neziskových organizací, což je spojení relevantní a smysluplné a v prostředí českého neziskového sektoru jistě neprobádané. Ocenit můžeme jistě autorčinu odvahu pustit se do tématu, kterému se výzkum v českém prostředí prozatím věnuje spíše okrajově i snahu zpracovat aktuální téma způsobem, který může mít praktické využití pro samotné aktéry výzkumu – zástupce neziskových organizací.
2. Hodnocení formulace hlavního cíle práce	a) výborně b) velmi dobře c) dobře d) nevyhovující
Odůvodnění:	Dle autorky je „cílem této diplomové práce pomocí manuálu vzniklého na základě výsledků akčního výzkumu představit metodu sledování dopadu těm, kteří ji ještě neznají a tím přispět k větší transparentnosti a lepší prezentaci výsledků a posléze i větší důvěryhodnosti organizací.“ První část formulace hlavního cíle práce je srozumitelná – akční výzkum bude využit pro vytvoření manuálu. Autorka podobu manuálu blíže nespecifikuje, ale naznačuje, že se má jednat o výstup, který budou moci organizace využít ve své praxi a díky jeho využití přispět k větší transparentnosti a lepší prezentaci výsledků. Autorka rovněž naznačuje, že díky využití manuálu k těmto účelům by mělo dojít k větší důvěryhodnosti organizace. Tento vztah může být ve formulaci cíle mírně zavádějící a byl by relevantní pouze v případě, kdy by bylo v rámci teoretické části či v rámci akčního výzkumu možné dokázat, že tento vztah opravdu platí. Cíl práce je formulován motivačně a pro čtenáře je zajímavý vidinou přímého propojení výzkumu na využití v praxi OOS. Jeho naplnění v rámci DP je však poněkud problematictější, neboť jej nejde potvrdit ani vyvrátit, protože je závislé na okolnostech využití výstupu DP dalšími aktéry.
3. Hodnocení provázanosti kapitol a struktury práce	a) výborně b) velmi dobře c) dobře d) nevyhovující
Odůvodnění:	Struktura práce je logická a hlavní teoretické kapitoly postihují klíčové pojmy pro DP – důvěra a důvěryhodnost, sledování dopad a zarámování neziskového sektoru. Ve zpracování teoretické části si může čtenář klást otázku: Proč je s možností zvýšení důvěryhodnosti OOS spojováno právě využívání metody sledování dopadu? Autorka v této hypotéze vychází zejména z článků a tvrzení Aleše Mrázka. Pro komplexnější dokreslení dalších vlivů, které mohou mít na míru důvěry vůči neziskovému sektoru a jednotlivým OOS, by mohlo být záhodno vycházet i z dalších, nejen českých zdrojů; např. výzkum z USA od Independent sector z června 2020 <i>Trust in Civil Society: Understanding the factors driving trust in nonprofits and philanthropy</i>

	(dostupný na: https://independentsector.org/wp-content/uploads/2020/06/Trust-in-Civil-Society-62420.pdf) či celosvětový výzkum 19th ANNUAL EDELMAN TRUST BAROMETER (dostupný na: https://www.edelman.com/sites/g/files/aatuss191/files/2019-02/2019_Edelman_Trust_Barometer_Global_Report_2.pdf). Rozšíření o zahraniční zdroje by mohlo pomoci vytvořit plastičtější pohled na fenomén důvěry a sledovat i možný vliv kultury sledování dopadu na vývoj míry důvěry vůči OOS.				
4. Hodnocení práce se zdroji, včetně zahraničních(?), míra vyjasnění pojmů, teoretické zpracování	<table border="1"> <tr><td>a) výborně</td></tr> <tr><td>b) velmi dobře</td></tr> <tr><td>c) dobře</td></tr> <tr><td>d) nevyhovující</td></tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					
Odůvodnění:	Autorka dodržuje citační normy a dostatečně prokazuje svoji způsobilost pracovat se zdroji. Využívá také řadu zahraničních zdrojů, zejména v teoretické části týkající se metody sledování dopadu, fenoménu důvěry a k charakteristice neziskového sektoru. Lze doporučit práci s dalšími zahraničními zdroji, které obsahují evidenci k fenoménu důvěry (viz doporučení výše) i které se snaží o naplnění podobného cíle, např. manuály ke komparaci. Vzhledem k významu, který autorka připisuje pro formulaci závěrů provedeným výzkumným rozhovorům i pro větší transparentnost metodologie výzkumu, bych doporučovala jako součást DP či jejích příloh transkripci rozhovorů s respondenty, scénář těchto rozhovorů a přepis komunikace, která proběhla s recenzenty manuálu.				
5. Hodnocení metodologického uchopení a jeho zdůvodnění, etické aspekty výzkumu	<table border="1"> <tr><td>a) výborně</td></tr> <tr><td>b) velmi dobře</td></tr> <tr><td>c) dobře</td></tr> <tr><td>d) nevyhovující</td></tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					
Odůvodnění:	Autorka zmiňuje odchýlení se od původního metodologického uchopení a původně zamýšlené realizace výzkumu. V některých případech je toto pochopitelné a relevantní (např. realizace online rozhovorů namísto osobních rozhovorů; změna fáze pro zapojení organizací bez zkušenosti s metodou sledování dopadu). V dalších případech potom není vysvětlení a změny v metodologii a postupu ve výzkumu příliš opodstatněné a narušuje tak soudržnost výzkumu – např. opomenutí fáze ideace při využívání metody Human centered design a začátek ve fázi prototypování. Domnívám se, že je zcela v pořádku provést změny v metodologii výzkumu a podat jejich vysvětlení, pro větší důvěryhodnost výzkumu může být však dobré, uvádět metody jako HCD či další pouze jako inspiraci a nikoli jako metodu, která byla v práci využita. Ráda bych na druhou stranu vyzdvihla analýzu rozhovorů a z ní vyplývající formulaci centrální kategorie včetně grafického znázornění vnitřní a vnější dimenze změny.				
6. Hodnocení zpracování a interpretace výsledků výzkumu	<table border="1"> <tr><td>a) výborně</td></tr> <tr><td>b) velmi dobře</td></tr> <tr><td>c) dobře</td></tr> <tr><td>d) nevyhovující</td></tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					
Odůvodnění:	Autorka na základě analýzy provedených rozhovorů definuje ZMĚNU jako centrální kategorii. Velmi povedené je grafické znázornění rozboru kategorie a rozdělení vnitřní i vnější změny na další dimenze. Úskalím výzkumu může být vyvozování závěrů o vztahu mezi aplikací metody sledování dopadu a zvýšením důvěryhodnosti organizace pouze na základě výpovědí zaměstnanců dané organizace. Autorka zcela nepostihuje: důvěra ze strany KOHO je ve výzkumu klíčová a nechává otázku důvěry vůči organizaci hodnotit samotné zaměstnance dané organizace. Jejich vyjádření na základě zkušeností a odpovědného zhodnocení může být samozřejmě relevantní. Ale v případě, kdy autorka z těchto tvrzení implikuje na těsný vztah mezi metodou sledování dopadu a důvěryhodností organizace, se zdají být výsledky výzkumu spíše slabým argumentem.				
7. Hodnocení naplnění cílů a zpracování závěrů práce	<table border="1"> <tr><td>a) výborně</td></tr> <tr><td>b) velmi dobře</td></tr> <tr><td>c) dobře</td></tr> <tr><td>d) nevyhovující</td></tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					
Odůvodnění:	Interpretace výsledků výzkumu v podobě analýzy dle centrální kategorie změny a jejích dimenzí je zdařilá stejně jako ilustrace jednotlivými citacemi z rozhovorů. V případě načrtnutí vztahu mezi aplikací metody sledování dopadu a zvýšením důvěryhodnosti organizace však provedený výzkum nemůže poskytnout relevantní odpovědi. Respondenty byli zaměstnanci organizace a jejich hodnocení důvěryhodnosti organizace ze strany (veřejnosti?) je velmi subjektivní. Doplňkem by v tomto případě mohl být průzkum ze strany dalších aktérů v okolí organizací,				

	kteří by mohli důvěryhodnost či změny v ní hodnotit či jinak zvolený výzkumný design. Takto je však část závěrů práce bohužel nepodložena získanými daty a je v rovině domněnek.				
8. Hodnocení formální stránky práce	<table border="1"> <tr><td>a) výborně</td></tr> <tr><td>b) velmi dobře</td></tr> <tr><td>c) dobře</td></tr> <tr><td>d) nevyhovující</td></tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					
Odůvodnění:	Po formální stránce je práce velmi přehledná, dobře členěná a zpracovaná. Oceňuji zejména iniciativu autorky při vizuálním zpracování dat, které je pro čtenáře osvěžující a doplňuje analytický text. Práci by vzhledem k jejímu zakotvení v akademickém prostředí však prospělo vyvarovat se občasným spíše publicistickým vyjádřením, stejně jako vlastnímu hodnocení autorkou předkládaných argumentů a výstupů práce.				
9. Hodnocení přínosu práce pro praxi	<table border="1"> <tr><td>a) výborně</td></tr> <tr><td>b) velmi dobře</td></tr> <tr><td>c) dobře</td></tr> <tr><td>d) nevyhovující</td></tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					
Odůvodnění:	Největším přínosem práce pro praxi můžeme chápat zejména teoretické představení přístupu orientace na dopad a metody sledování dopadu včetně krátkých úvodů do evidence-based přístupu, evaluace, nástroje teorie změny a systémového myšlení a poukázání na přesahy metody sledování dopadu do dalších oblastí (vyjma sledování dopadu samotného). Vzhledem k aktuálnímu nedostatku českých zdrojů na toto téma je postihnutí témat v DP velmi užitečné. Přínosem pro praxi a rozšiřující se pokusy o aplikaci přístupu v neziskových organizacích mohou být také citace z provedených rozhovorů, které otevřeně popisují proces, kterým může organizace i jednotliví členové týmu procházet. Samotný manuál je zajímavým doplňkem, ke zjištění jeho využitelnosti pro naplnění definovaného cíle by bylo třeba jej otestovat na organizacích, které uvažují o aplikaci přístupu orientace na dopad. Z uvedených výroků respondentů nelze usuzovat na přínos a praktické využití manuálu. Prakticky využitelným je jistě navržený formát chatu. Jeho rozpracování například do podoby Chat bot – se simulací nejčastější otázek spojených s metodou sledování dopadu a vytvoření relevantních odpovědí s vysvětlením, příklady či tipy na zdroje, by mohlo být pro řadu organizací dobře využitelným nástrojem.				
10. Otázky k obhajobě	1) Jaký má podle Vás metoda sledování dopadu vztah ke konceptu organizačního učení (organizational learning)? Zkuste Vaše tvrzení ilustrovat na zjištění z Vašeho výzkumu či z dostupné literatury.				
11. Celkové zhodnocení práce	<table border="1"> <tr><td>a) výborně</td></tr> <tr><td>b) velmi dobře</td></tr> <tr><td>c) dobře</td></tr> <tr><td>d) nevyhovující</td></tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					
Odůvodnění:	Autorka si vybrala téma, které není v českém prostředí příliš prozkoumané. Tento fakt vždy skýtá potenciál položit základy pro další bádání, na nichž mohou ostatní stavět, a také objevit pár slepých uliček, které díky nám už ostatní nemusí projít. Základem pro další bádání v oblasti je jistě načrtnutí vztahu mezi aplikací metody sledování dopadu a důvěryhodností neziskových organizací, stejně jako vzhled do oblastí jako je systémové myšlení, práce s evidencí, teorie změny a sledování dopadu. Slepou uličkou, na kterou tato práce upozornila, může být např. úskalí při připisování vztahů mezi fenomény bez základu v argumentech a vědeckých důkazech, odlišování hypotéz a závěrů. Z textu práce i jejího zpracování je vidět, že autorku téma velmi zajímá a že jej konzultovala s řadou lidí a zapojila i své rodinné příslušníky. Její zájem a odvaha přicházet s netypickými formami v DP (manuál jako dialogy, řada vlastních grafických schémat) činí četbu práce pro čtenáře osvěžující. Přeji autorce, ať najde čas a chuť nechat vyzkoušet manuál dalším zájemcům z řad organizací!				

.....
podpis autora posouzení

Dne 4.2. 2021